

Profesorės iš Kazachstano vizitas

Sausio ir vasario mėnesių sankirtoje LSMU MA Imunologijos ir alergologijos klinikoje (vadovė prof. Brigita Gradauskienė) pagal dėstytojų mobilumo programą Erasmus+ savaitę laiko viešėjo Kazachstano nacionalinio medicinos universiteto (KazNMU) Almatoje profesorė Zhanat Ispayeva. Profesorė yra KazNMU Alergologijos ir klinikinės imunologijos katedros vadovė, Kazachstano vyriausioji alergologė – SAM konsultantė, aktyvi Europos alergologų ir klinikinių imunologų akademijos (EAACI) narė, dalyvaujanti tarptautinių organizacijų veikloje, taip pat rengiant alerginio rinito ir astmos (ARIA) bei kitas tarptautines rekomendacijas.

Brigita Gradauskienė

LSMU MA Imunologijos ir alergologijos klinikos vadovė

KazNMU profesorė Zhanat Ispayeva ne tik skaitė paskaitas, vedė seminarus ir dalyvavo apskritojo stalo diskusijose ilgėlinės, maisto alergijos ir atopinio dermatito, alerginio rinito ir astmos tema, bet ir aktyviai domėjosi Imunologijos ir alergologijos klinikoje vykdoma mokslinė veikla, dalyvavimu tarptautiniuose projektuose, ieškodama sąlyčių taškų, siekiant numatyti tolesnio bendradarbiavimo gaires.

Universitete iškilmingai pažymėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena

Vasario 15 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Mokomojo laboratorinio korpuso Z. Januškevičiaus posėdžių salėje vyko iškilmingas Tarybos ir Senato posėdis, skirtas Vasario 16-ajai – Lietuvos valstybės atkūrimo dienai – paminėti.

»2

»2

Vaikų vidurių užkietėjimas: problema, į kurią dažnai neatkreipiama dėmesio

»6

Visuotinis naujagimių tikrinimas – vienas tyrimas, leidžiantis iširti 12 ligų

»7

Prof. Auksei Mickienei – garbus apdovanojimas iš LR Prezidento

»3

LR Prezidentūros nuotr.

Universitete iškilmingai pažymėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena

1 » **Miglė Smaidžiūnaitė**
Vidinės komunikacijos specialistė

„Ši šventė, – ne tik žvelgimas praeitin, bet ir šios dienos apmąstymas bei žvilgsnis į ateitį, kurią su didžiu optimizmu kuriame šiandien. Šiame procese aktyviai dalyvauja ir visa Universiteto bendruomenė. Jos pastangos ir pasiekimai turi svarbią reikšmę sveikatai, gyvybei, Universiteto ir visos šalies tobulėjimui. Pastarieji metai buvo svarbūs naujų kompetencijų tobulinimu mokslų, studijų, gydymo procesuose. Universitete formuojasi nauja infrastruktūra, daugiadiscipliniai kolektyvai ir padaliniai. LSMU užtikrintai įsitvirtina tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje akademinėje erdvėje bei gerą to žodžio prasme užkrečia tarptautiškumu ir mūsų miestą Kauną“, – naujausiais laisvoje šalyje veikiančio Universiteto pasiekimais džiaugėsi LSMU rektorius prof. dr. Rimantas Benetis.

LSMU Tarybos pirmininkas Gintaras Skorupskas pažymėjo, kad Vasario 16-oji – tautos gyvybingumo ir dvasinio tvirtumo šventė bei puiki proga permąstyti vertybes, prisiminti tai, kas iš tiesų yra svarbu.

„Visais laikais akademinės bendruomenės nariai buvo tarp tų, kurie kūrė Lietuvą, tautą ir valstybę. Tik sveika ir išsilavinusi visuomenė yra stipri. Toks buvo ir yra daugelio Lietuvos mokslo ir kultūros šviesulių veiklos moto. Ši šventė yra puiki proga bent sykį per metus dirbtelėti į vertybes, kurios lemtingais tautai apsisprendimo metais tapdavo nacijos ir piliečių egzistencijos pagrindu. Tai išskirtinė proga atskirti esminius dalykus nuo neesminių, suteikti gyvybingumo ir vilties mūsų pagrindiniam tikslui – ugdyti sveiką bei išsilavinusią visuomenę, nes tik tokia visuomenė bus ekonomiškai stipri, demokratiška, laisva ir nepriklausoma“, – sakė G. Skorupskas.

■ Rektorius prof. dr. Rimantas Benetis.

■ Senato pirmininkė prof. Jūratė Macijauskienė.

■ Tarybos pirmininkas Gintaras Skorupskas.

■ Medicinos fakulteto dekanas prof. dr. Andrius Macas.

■ Atlikėja Jurga Šeduikytė.

■ LSMU gimnazijos sekstetas „Ave muzica“.

A. Koroliovo nuotr.

diniam tikslui – ugdyti sveiką bei išsilavinusią visuomenę, nes tik tokia visuomenė bus ekonomiškai stipri, demokratiška, laisva ir nepriklausoma“, – sakė G. Skorupskas.

Renginyje Medicinos fakulteto dekanas prof. dr. Andrius Macas susirinkusiesiems skaitė pranešimą „Akademinė laisvė – istorinis kontekstas, nūdiene ir perspektyvos: Lietuva, universitetas ir pasaulis“.

Pranešime jis kalbėjo apie tai, kas yra akademinė laisvė, kuo ji svarbi valstybėms, žmonėms, visuomenei.

„Universitetai yra daugiau nei mokslo ar studijų institucija. Tai – unikalūs fenomenai. Įprasta, kad universitetai rūpinasi studijomis, mokslu, klinicine praktika. Tačiau jų egzistavimas gina ir netiesiogiai užtikrina valstybių demokratiją. Viena iš pagrindinių, galbūt net pagrindi-

nė universitetų savybė – akademinės laisvės puoselėjimas ir apsauga. Labai džiaugiuosi, kad mūsų Universitetas, nepaisant įvairių laikmečių ir jų atneštų sunkumų, skaičiuodamas daugiau kaip 100 metų, yra išsaugojęs savo autonomiją ir ištikimas akademinės laisvės tradicijai. Per tuos 100 metų buvo ne kartą bandyta tą laisvę varžyti ar net pažaboti – kartais išorės jėgų, kar-

tais vidinių – valstybinių priemonių, bet metų tėkmėje galiu drąsiai teigti, kad Universitetas šią patikėtą jam vertybę ištikimai saugo“, – pasakojo dekanas.

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos renginį vainikavo muzikinis atlikėjos Jurgos Šeduikytės pasirodymas. Pasibaigus koncertui kolegų susibūrė šventiniam bendrabūviui ir vaišėms.

Profesorės iš Kazachstano vizitas

■ Imunologijos ir alergologijos klinikos vadovė prof. Brigita Graudauskienė įteikia diplomą prof. Zhanat Ispayevai.

1 » Pažymėtina, kad LSMU ir KazNMU turi ilgalaikę patirtį ir gražią strateginio bendradarbiavimo istoriją. Bendradarbiaujant vyksta reguliarūs abipusiai dėstytojų vizitai, pasikeitimai patirtimi.

Viešniai didelį įspūdį padarė alerginių ir imuninių ligų diagnostikos (klinikinių ir laboratorinių imuninio atsako tyrimų) ir gydymo, moduluojančio imuninį

Viešniai didelį įspūdį padarė alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo, moduluojančio imuninį atsaką, galimybes.

atsaką, galimybes. LSMU Imunologijos ir alergologijos klinika yra Europos medicinos specialistų sąjungos (U.E.M.S.) ekspertų 2022 m. oficialiai akredituota kaip Europos centras alergologijos ir imunologijos srityje.

Profesorė Zh. Ispayeva vizito metu lankėsi ir LSMU Pulmonologijos klinikoje, sąlyčio taškai – sergantys astma žmonės, ypač sunkia jos forma.

■ Prof. Zhanat Ispayeva vieši Pulmonologijos klinikoje.

■ Prof. Zhanat Ispayeva po paskaitos su Imunologijos ir alergologijos klinikos kolektyvu.

Prof. Auksei Mickienei – garbus apdovanojimas iš LR Prezidento

Valstybės atkūrimo dienos proga Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda įteikė valstybės apdovanojimus už nuopelnus Lietuvai ir už jos vardo garsinimą pasaulyje. Tarp apdovanotųjų – Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gydytoja infektologė, profesorė, mokslų daktarė Auksė Mickienė.

Už reikšmingus infekcinių ligų srities klinikinius biomedicininis tyrimus, už pedagoginę ir administracinę veiklą, už indėlį į Lietuvos medicinos mokslą prof. A. Mickienė apdovanota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

Už reikšmingus infekcinių ligų srities klinikinius biomedicininis tyrimus, už pedagoginę ir administracinę veiklą, už indėlį į Lietuvos medicinos mokslą prof. A. Mickienė apdovanota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

„Toks garbus apdovanojimas, juolab Vasario 16-osios proga – ypač džiugus ir malonus. Jį priėmiau kaip viso LSMU Infekcinių ligų klinikos kolektyvo nuopelnų įvertinimą. Taip pat džiugu, kad atkreiptas dėmesys į gydytojo infektologo specialybės svarbą.

Apdovanojimo ceremonija, išskilinga ir ori atmosfera, proga atsidurti itin garbių žmonių rate man buvo nauja, išskirtinė gyvenimo patirtis, didelė garbė ir džiaugsmas“, – kalbėjo prof. A. Mickienė. Iš viso Vasario 16-osios proga paskelbtu dekretu Presiden-

tas apdovanojo 89 Lietuvos Respublikai nusipelnčius žmones.

„Noriu išarti nuoširdų ačiū visiems ir kiekvienam, kas rūpinatės bendrais Lietuvos reikalais ir daugelio iššūkių akivaizdoje kuriate mums taip reikalingą vienybę. Vienybę, kuri taip įspūdingai peržengia mūsų ša-

lies ribas ir sujungia Lietuvą su bendraminčiais visame pasaulyje. Tegul Jūsų visų darbai tampa įkvėpiančiu pavyzdžiu ir visuomet liudija šviesos pergalę prieš tamsą!“, – susirinkusiems Prezidentūros Baltojoje salėje sakė šalies vadovas.

Komunikacijos tarnybos inf.

Bioantreprenerystė medicinoje – medicininės technologijos ir inovatyvių produktų bei paslaugų kūrimas

LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Profilaktinės medicinos katedros lektorė Julija Ilonienė dėsto taikomosios visuomenės sveikatos antrosios pakopos studijų programoje dalyką „Biomedicinos inovacijos ir antreprenerystė“ lietuvių ir anglų kalba studijuojantiems studentams.

Labai trumpai norėčiau pristatyti bioantreprenerystę (angl. *bioentrepreneurship*) – tai antrepreneriška veikla ir verslo kūrimas, susijęs su biomedicinos, medicininių biotechnologijų, bioinžinerijos ir kitomis biologinėmis mokslų šakomis.

Antrepreneriai sujungia biologinius mokslus ir inovacijas, kuriant naujus produktus, paslaugas ar technologijas sveikatos priežiūros, aplinkos ar kitose su biologija susijusiose srityse, siekiant išspręsti sveikatos problemas ir pagerinti visuomenės gyvenimo kokybę.

Medicinos technologijos vystomos siekiant užtikrinti ankstyvesnę diagnozę, mažiau invazinius gydymo metodus ir trumpesnę reabilitaciją, taip pat orientuojamasi į kaštų mažinimą bei kitus sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo aspektus. Tai gali apimti genetinę inžineriją, farmaciją, biomedicininės technologijas, biologinę inžineriją ir pan. Mano dėstomas „Biomedicinos inovacijos ir antreprenerystė“ dalykas pritaikytas studentams, turintiems biomedicinos, farmacijos, biotechnologijų, sveikatos priežiūros ar medicinos išsilavinimą bei siekiantiems spręsti sveikatos priežiūros įstaigoje kylančias problemas, kuriant vertę pacientui/klientui, pasitelkiant ir integruojant naujų idėjų generavimą, projektuojant jų įgyvendinimą, plėtojimą, analizuojant realizavimo galimybes integruojant biologijos, sveikatos ir technologinius mokslus.

Norėčiau pasidalyti savo studentų Rūtos Jermalienės, Ugnės Šabonaitės, Godos Puciataitės ir Kamilės Linkutės, studijavusių taikomosios visuomenės sveikatos antrosios pakopos studijų programoje dalyką „Biomedicinos inovacijos ir antreprenerystė“ projektu, kurio tikslas buvo savo aplinkoje identifikuoti problemą ir pateikti inovatyvią idėją jos sprendimui.

Dalyko metu studentai supažindinami su bioantreprenerystės ir intraprenerystės svarba dinamiškoje ir sparčiai besivystančioje medicinos technologijų aplinkoje, kurioje būtina turėti ne tik gilių biomedicininį žinių ir įgūdžių, bet

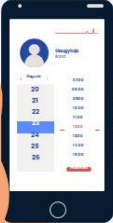
■ LSMU MA Visuomenės sveikatos fakulteto Profilaktinės medicinos katedros lektorė Julija Ilonienė.

ir gebėjimų mokslines idėjas paversti konkrečiomis verslo galimybėmis ir sėkmingomis sveikatos prevencijos, diagnostavimo, gydymo ir palai-

kymo praktikomis. Medicinos ateitis, paremta technologijomis, ne tik žada efektyvesnę diagnostiką ir gydymą, bet ir kuria naujas galimybes prevencijai bei sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui. Studentai, kurie supranta šias tendencijas ir aktyviai dalyvauja inovacijų kūrimo procese, gali efektyviai prisidėti prie medicinos ateities kūrimo, gerinant visuomenės sveikatą ir gerovę.

Parengė VSF Profilaktinės medicinos katedros lektorė Julija Ilonienė ir VSF Profilaktinės medicinos katedros vedėja doc. Auksė Domeikienė

01

**„MedComms“ –
Bring More Value Doing Less**
Aukščiausios kokybės sveikatos priežiūros paslaugos paprasčiau: mėgautis galėdami keliais paspaudimais kasdienę darbo rutinę padaryti lengvesnę su „MedComms“
BMC #2
ThinkVital

Problema
BMC #1
1. Popieriniai užrašai: lengva pamesti, klaidų tikimybė persirašant pamainos darbus;
2. Apsunkinta personalo ir pacientų tarpusavio komunikacija;
3. Didelės laiko sąnaudos persirašant pamainos darbus, perduodant informaciją.

ThinkVital

**Programėlė
„MedComms“
– XXI a. medicinos profesionalams.**
Intermediate PITCH
KAUNAS, 2023
ThinkVital

Edukacija paaugliams apie lytiškai plintančias ligas Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijoje

Vasario 12-ąją LSMU Slaugos fakulteto Akušerijos programos ketvirtos kurso studentės lankėsi Vilniaus S. Nėries gimnazijoje ir vedė 11 klasių mokiniams mokymus apie lytiškai plintančias ligas. Edukacinės veiklos metu studentės Karolina Pačešiūnaitė, Karina Gžibovskaja, Ana Marija Juškaitė ir Goda Ašmonaitė 79 mokinius supažindino su lytiškai plintančių ligų plitimo keliais, simptomais, rizikos veiksniais, gydymo galimybėmis ir prevencijos priemonėmis.

■ Mokymus vedusios Akušerijos ketvirtos kurso studentės: Goda Ašmonaitė, Ana Marija Juškaitė, Karolina Pačešiūnaitė, Karina Gžibovskaja.

Godas Ašmonaitė

Akušerijos 4 kurso studentė

Idėja vesti mokymus kilo neatitiktinai. Akušerijos programos studentė Ana Marija Juškaitė Vilniaus S. Nėries gimnazijoje atliko savo bakalauro baigiamojo darbo tyrimą „Paauglių žinios apie lytiškai plintančias ligas ir jų prevenciją“, kurio metu analizavo mokinių žinias šia tema. Tyrimo rezultatai parodė, kad mokiniams arba stinga žinių, arba jos nėra teisingos.

Pristačius ir aptarus tyrimo rezultatus su gimnazijos direktore Jolita Marcinkevičiene kilo iniciatyva organizuoti moksleiviams moky-

mus apie lytiškai plintančias ligas.

Modulio „Edukologijos pagrindai“ metu studentės, vadovaujamos dėstytojos doc. Alinos Vaškelytės, mokėsi parengti mokymų programą mokiniams ir įgytas žinias pritaikyti praktikoje. Užsiėmimuose buvo pasirengta mokymams ir pateikta informacija apie lytiškai plintančias ligas, jų plitimo būdus, simptomus, gydymą ir prevenciją.

„Buvome nustebusios, kad mokiniai susidomėję ir susikaupe klausėsi mūsų paskaitos“, – sakė Ana Marija Juškaitė.

Mokymuose dalyvavę 79 mokiniai buvo suskirstyti į mažesnes grupes atsižvelgiant į jų pamokų

tvarkaraščius. Dėl to susidarė net keturios mokinių grupės, kurioms mokymus vedė studentės pasiskirsčiusios po dvi. Mokyklos administracija suteikė galimybę pasinaudoti klasėmis, kuriose buvo kompiuteris ir projektorius – mokiniai galėjo atlikti studentų sukurtas interaktyvias užduotis.

Studentės parengė mokiniams ne tik teorinę, bet ir vaizdinę medžiagą, interaktyvias užduotis ir žaidimus. Mokinių susidomėjimas šia tema buvo ištis didelis ir jie aktyviai dalyvavo visose užduotyse. Viena iš užduočių buvo skirta geriau įsisavinti teorinę mokymų dalį, atsakant į pateiktus klausimus

■ Gimnazijos mokiniai, pateikiantys grįžtamąjį ryšį apie mokymus.

„Kahoot“ internetinėje svetainėje.

„Kai kurie mokiniai sužinoję, jog žaisime „Kahoot“, net nuo kėdės pašoko iš džiaugsmo, tai ir mus nudžiugino“, – pasidalijo įspūdžiais Goda Ašmonaitė.

Mokymų metu siekta sukelti diskusiją, todėl buvo sukurtos gyvenimiškos situacijos, kurios galėtų nutikti paaugliams. Jų metu mokiniai aktyviai aptarinėjo ir diskutavo apie galimus sprendimus ir pritaikė mokymų metu įgytas teorines žinias.

„Prieš mokymus maniau, kad mokiniams bus neįdomu ir mokymai nepavyks, bet visas įvyko atvirkščiai, tad labai džiaugiuosi įgavus tokios patirties“, – pasakojo Karina Gžibovskaja.

Ši pamoka buvo naudinga ne tik mokiniams, studentės taip pat galėjo išbandyti save mokytojų vaidmenyje, o tai joms gerai sekėsi ir labai patiko.

Studentės supranta, kad mokiniams pokalbiai apie lytiškai plintančias ligas ir kitas su lytiškumu susijusias temas yra būtini. Pagal 2022 m. Higienos instituto sveikatos statistikos duomenis, sergamumas sifiliu siekia 3,0 atvejo tūkst. gyventojų, chlamidijų sukeltų ligų atvejų užregistruota 9,1 tūkst. gyventojų, o naujų ŽIV atvejų išaugo iki 8,9 tūkst. gyventojų. Tarp sergan-

čių yra ir paauglių. Dažniausiai lytinėmis ligomis užsikrečiama naudojant barjerinių kontracepcijos priemonių lytinių santykių metu. Švietimas apie lytiškai plintančias ligas yra viena iš esminių prevencijos priemonių siekiant apsaugoti paauglius nuo šių ligų ir mažinti sergamumo rodiklius.

Po užsiėmimo mokinių buvo prašoma pateikti grįžtamąjį ryšį apie mokymus, jų naudą, bei klausiama ar norėtų panašiomis temomis dažniau kalbėti.

„Daugelis mokinių buvo susidomėję tokiomis temomis, kaip kiaušialąstės apvaisinimas, nėštumas, kontraceptinės priemonės, tolerancija, priešingos lyties kūno ir jo brendimo skirtumai, menstruacinis ciklas ir daugelis kitų“, – sako Karolina Pačešiūnaitė.

Pastebėta, kad mokiniai buvo smalsūs ir norėjo daugiau sužinoti apie kitas temas, susijusias su reprodukcine sveikata.

Matydamos mokinių susidomėjimą ir lytinio švietimo reikalingumą bei stoka, studentės planuoja ateityje pakartoti panašius vizitus į šią mokyklą ir kitomis lytiškumo temomis.

Po mokymų gimnazijos direktorė Jolita Marcinkevičienė studentėms įteikė padėkas už pravestus mokymus.

Moksleivių lytiškumo ugdymas kartu su akušerijos programos studentėmis

Igyvendinant Lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai programą, vasario 12-ąją Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakulteto akušerijos programos 4 kurso studentės vykdė projektą „Studentas – mokiniui“. Dvylika ketvirtos kurso studentėlių kartu su dėstytoja doc. Alina Vaškelyte lankėsi Vytauto Didžiojo universiteto Ugnės Karvelis gimnazijoje. Buvo vedami lytiškumo ugdymo mokymai 158-iesiems šeštų klasių moksleiviams. Pamokos metu moksleiviams buvo kalbama apie fizinius, psichologinius bei socialinius lytiškumo aspektus. Studentėms aktyviai bendradarbiaujant, gimnazijos moksleiviai buvo įtraukti į interaktyvias ir linksmas veiklas, susijusias su kūno pažinimu.

» 5

■ Studentės veda pamoką moksleiviams.

Moksleivių lytiškumo ugdymas kartu su akušerijos programos studentėmis

4» Doc. Alina Vaškelytė, 4 k. studentės: Judita Klusaitė, Aurelija Vaičiūtė, Paulina Šukevičiūtė, Erika Urbonaitė, Samanta Dadūraitė, Patricija Kriščiūnaitė

Idėja moksleiviams praveisti pamokas lytiškumo tema kilo neatsitiktinai. Vytauto Didžiojo universiteto Ugnės Karvelis gimnazijos visuomenės sveikatos specialistė Inga Lukševičienė kartu su Lietuvos sveikatos mokslų universiteto akušerijos studentėmis jau antrus metus iš eilės vykdo Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą. Ji skirta užtikrinti sėkmingą vaiko sveikatos ir lytiškumo ugdymą bei rengimą šeimai mokykloje, prisidėti prie vaiko dvasinės, fizinės, psichinės, socialinės gerovės ir sėkmingo funkcionavimo tarpasmeninių santykių ir šeimos srityse.

Šiame raidos etape paauglių kūnas pradeda keistis, todėl jiems svarbu žinoti esminius organizme vykstančius pokyčius. Nepaisant to, brendimo laikotarpiu paaugliai susiduria su sudėtingomis situacijomis, tokiomis kaip patyčios, nesaugumas internete, neplanuotas nėštumas.

Žmogaus požiūrį į seksualumą, intymumą, santykius, šeimą lemia daugelis dalykų, vienas iš jų – lytinis ugdymas. LSMU akušerijos programos ketvirto kurso studentės edukologijos pagrindų modulių metu parengė ir pravedė mokymus, siekdamas padėti šeštų klasių moksleiviams suprasti lytiškumo fizinį, psichologinį ir socialinį aspektus. Visoms šešioms moksleivių klasėms mokymai buvo vedami atskirai, kiekviena studenčių pora individualiai pristatė lytiškumo temą. Visa mokymų metu dėstyta informacija buvo paremta tais pačiais aspektais, norint užtikrinti visų mokinių sklandų ir vienodą žinių įsisavinimą.

Pamokų metu moksleiviams buvo pristatyta lytiškumo sąvoka, apibendrinti svarbiausi bendriniai lyčių fiziologijos aspektai, taip pat mokiniai buvo supažindinti su mergaičių bei berniukų lytinio brendimo požymiais, esminėmis kūno priežiūros taisyklėmis, menstruacijų bei poliucijų sąvokomis bei jų pasireiškimo ypatybėmis. Buvo kalbama apie nuotaikų kaitas bei emocijų ir jausmų valdymą, naujai atsirandančius jausmus: susižavėjimą, meilę ir lytinį potraukį, tarpusavio santykius ir bendravimo formas.

Mokymų metu studentės nemažai dėmesio skyrė ir saugaus elgesio socialinėje erdvėje temai. Mokiniai susipažino bei interaktyviai mokėsi atpažinti patyčias, saugios ir nesaugios informacijos platinimą socialinėje aplinkoje, sužinojo, kaip tinkamai ir saugiai bendrauti su kitais, ypač nepažįstamais, asmenimis.

„Esu laiminga turėdama galimybę edukuoti paauglius šia jiems labai svarbia ir aktualia tema. Ši nauja patirtis leido apgalvoti savo karjeros galimybes ir pasirinkimus. Smagu, kad galiu prisidėti prie paauglių švietimo, kuriant geresnę ateitį. Labai atsakingai ruošėmės šiems mokymams ir turėjome viziją, kaip juos parengti interaktyviau ir įdomiau, siekiant įtraukti mokinius į pamoką. Galiu pasidžiaugti, kad šią viziją įgyvendiname taip, kaip planavome, viskas puikiai pavyko, labai džiaugiuosi!“, – dalijasi Samanta Dadūraitė.

Paauglių lytinis brendimas yra svarbus ir neišvengiamas jų raidos komponentas, kuris padeda pažinti save, suprasti savo individualumo svarbą bei išmokti gerbti ir priimti kitą tokį, koks jis yra.

LSMU akušerijos programos IV kurso studentės džiaugėsi, kad jos turėjo naują patirtį ir galimybę save išbandyti kaip mokytoją. Galėjimas būti asmenimis, kurie padeda

■ Akušerijos programos 4 k. studentės su dėstytoja doc. Alina Vaškelyte ir VDU UKG visuomenės sveikatos specialiste Inga Lukševičiene po mokymų.

■ Po pamokos su moksleiviais.

mokinams susipažinti su jų gyvenime vykstančiais pokyčiais ir pagalba, būti geriau pasirėngusiems eiti lytinės brandos kelionės taku įkvėpę studentes. Džiugu matyti mokinių įsitraukimą ir teigiamą jų grįžtamąjį ryšį, todėl svarbu išsaugoti, puoselėti ir tęsti toliau tokią gražią

švietėjišką draugystę tarp LSMU ir VDU UKG bendruomenių.

Atsisveikinant studentėms buvo įteikta gimnazijos direktoriaus Rolando Kučiausko padėka už organizuotus mokymus lytiškumo ugdymo tema gimnazijos moksleiviams. „Dėkojame Vytauto Didžiojo

universiteto Ugnės Karvelis gimnazijos visuomenės sveikatos specialistei Ingai Lukševičienei už kvietimą vesti mokymus bei galimybę teorines žinias pritaikyti praktikoje ir įgyti naujos nepamiršamos patirties“, – dėkojo akušerijos studijų programos IV kurso studentės.

LSMU darbuotojų Erasmus+ vizitas Slovakijoje

Sausio pabaigoje Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Gyvūnų mokslų fakulteto (GMF) Gyvūnų auginimo technologijų instituto darbuotojos prof. dr. Asta Racevičiūtė-Stupelienė, prof. dr. Vilma Vilienė ir asistentė, doktorantė Monika Nutautaitė bei Veterinarijos akademijos bibliotekos vedėjas dr. Saulius Alijošius buvo išvykę į Slovakijos žemės ūkio universitetą Nitroje. Ši išvyka buvo organizuota pagal LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centro koordinuojamą Erasmus+ programą.

Dr. Asta Racevičiūtė-Stupelienė

Vizito metu, siekiant užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius mokslo ir studijų srityse su šiuo universitetu, LSMU Veterinarijos akademijos dėstytojos Vilma Vilienė, Asta Racevičiūtė-Stupelienė ir Monika Nutautaitė susitiko su Tarptautinių ryšių prodekanu doc.

dr. Radovan Kasarda, taip pat lankėsi universiteto padaliniuose/institutuose: Agrobiologijos ir maisto išteklių fakultete, Mitybos ir genomikos institute, Gyvulininkystės institute, Augalų ir aplinkos mokslų institute; bendravo su šių padalinių personalu apie jų vykdomus darbus, projektus, tyrimus.

»6

LSMU darbuotojų Erasmus+ vizitas Slovakijoje

5» LSMU dėstytojos šio vizito metu skaitė studentams paskaitas apie antimikrobinį medžiagų mažinimo koncepciją, prevencines priemones joms mažinti, alternatyvių lesalų priedų panaudojimą paukščių mityboje, jų įtaką produkcijos kokybei, jos gerinimą, aplinkos taršos mažinimą. Taip pat doktorantė aptarė alternatyvių vandens augalų, naudojamų gyvūnų mityboje, poveikį gyvūnų produktyvumui, sveikatingumui, produkcijos kokybei; kokios yra galimybės panaudoti gėlavandenius makrodumblius iš natūralių šaltinių, plėtojant tvaresnį gyvulininkystės ūkį.

Kadangi šiame universitete vykdomos gyvūnų terapinės veiklos, paskaitų metu buvo analizuojama žmonių ir žirgų sąveika, jų santykis, kokią pagalbą ir terapiją gali suteikti žirgai. Po šios paskaitos buvo apsilankyta universiteto praktinėje bazėje – jojimo centre, kur laikomi žirgai, jų inventorius; įrengtas

maniežas, interaktyvus mokymosi simulatorius, levados žirgams treniruoti, pasirengimui varžyboms. Taip pat buvo galimybė apsilankyti vivariume, kuriame auginami ir prižiūrimi daugiau nei 40 skirtingų egzotinių gyvūnų (driežai, gyvatės, vėžliai, smaugliai ir kt.), kurie buvo nelegaliai gabenami arba nelegaliai laikomi ir priglausti universiteto vivariume. Kartu su VA bibliotekos vedėju lankėmės šio universiteto bibliotekoje.

Veterinarijos akademijos bibliotekos vedėjas dr. Saulius Alijošius dalyvavo personalo mobilumo mokymuose Slovakijos žemės ūkio bibliotekoje. Vizito metu žemės ūkio bibliotekos darbuotojams buvo pristatytas Lietuvos sveikatos mokslų universitetas bei Biblioteka ir informacijos centras. Susitikimų metu bibliotekos direktorė dr. Beata Bellerova supažindino su Slovakijos žemės ūkio bibliotekos struktūra, geriausiais praktiniais pasiekimais ir vystymosi tendencijomis. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas bibliotekos elektroninėms paslaugoms, studijų resursams, duomenų bazėms ir vartotojų aptarnavimui. Siekiant pagerinti vartotojų aptarnavimo kokybę buvo išplėstos paslaugos, t. y. užsakyti leidiniai gali būti siunčiami paštu. Bibliotekos veikloje vietą randa savanoriai ir studentai, jie atlieka bibliotekininkų pavestus darbus. Didelis dėmesys skiriamas tvarumui. Nurašytos knygos neišmetamos, o parduodamos vartotojams arba atiduodamos menininkų instaliacijoms. Naudinga buvo pamatyti bibliotekos veiklas gyvai, parsivežti įkvepiančių idėjų savo darbui ir bibliotekos paslaugų gerinimui.

Vizito pabaigoje buvo aptartos ne tik dėstytojų ir studentų tolesnio bendradarbiavimo galimybės, planuojant bendras veiklas, bet ir tarptautiniai projektai, BIP projektai studentams, bendros publikacijos, dalyvavimas tarptautinėse konferencijose ir kt.

Vaikų vidurių užkietėjimas: problema, į kurią dažnai neatkreipiama dėmesio

Daugelis šeimų susiduria su vaikų vidurių užkietėjimu ir su juo susijusiomis komplikacijomis. Skaičiuojama, kad per paskutinį dešimtmetį iš visų apsilankymų pas vaikų ligų gydytojus net 3–10 proc. yra susiję su šia būkle. Jurgita Gailienė, Kauno klinikų Vaikų chirurgijos klinikos gydytoja vaikų chirurgė, atkreipia dėmesį, kad jis pasireiškia skirtingais etapais kas trečiam vaikui.

Kada pasireiškia vidurių užkietėjimas?

„Būdingi trys vaiko gyvenimo laikotarpiai, kai dažniausiai pasireiškia vidurių užkietėjimas. Pirmasis – kai mityboje įvedamas kietas maistas, antrasis – kai jie pradeda patrinti prie puoduko ir trečiasis – kai vaikas pradeda lankyti darželį ar mokyklą“, – teigia J. Gailienė.

Vidurių užkietėjimas gali būti funkcinės ir organinės kilmės. Pastebima, kad 90–95 proc. visų vidurių užkietėjimų būna būtent funkcinės kilmės. „Jis gali pasireikšti baime tuštintis ne namuose, skausmingu tuštinimusi ir atsiranda dėl neteisingo pratinimo prie puoduko, nepakankamo kiekio augalinių skaidulų maiste ar vaiko psichinio vystymosi eigos ypatumų“, – pažymi gydytoja vaikų chirurgė.

Įtariant įgimtą organinį vidurių užkietėjimą, pacientą reikėtų ištirti detaliau, jei jis pasireiškia naujagimiui ar kūdikiui. „Tada galima įtarti Hiršprungo ligą. Vyresnius vaikus, turinčius vidurių užkietėjimo problemų, reikia detaliau tirti, jei ligos istorijoje išaiškinti tuštinimosi sutrikimai, buvę naujagimystėje ar kūdikystėje. Taip pat pastebėjus sulėtėjusį fizinį vystymąsi, jei yra artimųjų, sergančių įgimtomis žarnyno ligomis, pacientui diagnozuotas Dauno sindromas arba esant neefektyviam 6 mėnesių gydymui“, – atkreipia dėmesį J. Gailienė.

Gydyti svarbu

Vidurių užkietėjimą gydyti svarbu, nes laiku nepašalinus priežasties ar netinkamai gydant sutrinka virškinimo organų funkcija. Gydytoja vaikų chirurgė sako, kad dėl intoksikacijos žarnų turiniu nukenčia kitų organų

veikla, prasideda mažakraujystė, lėtėja vaiko fizinė raida, liga gali komplikuotis į žarnų uždegimą ar ūminį žarnų nepraeinamumą.

„Užsitęsęs vidurių užkietėjimas gali būti pasikartojančių pilvo skausmų ir išmatų nelaiikymo priežastis, – sako ji. – Nuolatinis su tuštinimusi susijęs diskomfortas sukelia vaiko psichikos sutrikimus, kurie ypač ryškėja pradėjus nelaikyti išmatų. Šiems vaikams gali ryškėti socialiai nepriimtinas elgesys, agresyvumas.“

Vaikų normalaus tuštinimosi dažnio kintamas priklauso nuo amžiaus, mitybos pobūdžio ir organizmo ypatybių. „Dažniausiai skundžiasi tėvai, kad vaikas tuštinasi labai retai, t. y. 1–2 kartus per savaitę, didelės apimties išmatomis, atrodo, galinčiomis užkimšti tualetą. Taip pat dažnai išsako, kad vaikas slepiasi, prieš pasituštinimą, kryžiuoja kojas, valingai sulaukia tuštinimosi, vengia tuštintis, – kalba J. Gailienė. – Aišku, kartu gali būti pilvo išsipūtimas, pykinimas, apetito stoka. Galiausiai su retu, skausmingu tuštinimusi susijusios komplikacijos – nevalingas išmatų išsiskyrimas (enkoprezė), diurninis ir naktinis šlapimo nelaikymas, šlapimo takų infekcijos, retais atvejais hemorojus ar tiesiosios žarnos iškritimas.“

Pritaikius gydymą, net 70–100 proc. sergančių pasveiksta

Skaičiuojama, kad pritaikius gydymą, net 70–100 proc. sergančių funkcinio vidurių užkietėjimo pasveiksta, tačiau ligos eiga gali pasikartoti. „Pastebėjus, kad vaikas sunkiai, retai ar skausmingai tuštinasi, reikia kreiptis į specialistą, – rekomenduoja gydytoja. – Paskyrus gydymą išmatas minkštinančiais vaistais, bū-

tina stebėti, kaip jos keičiasi, kaip dažnai tuštinamasi, nes vaistų dozės gali reikėti koreguoti. Be abejo, labai svarbu užtikrinti vaiko mitybą, tualetų režimą.“

Gydytoja vaikų chirurgė primena, kad kartais vidurių užkietėjimas būna trumpalaikis, epizodinis, susijęs su mitybos, gyvenimo sąlygų, sveikatos būklės pasikeitimu. „Tačiau, jei vaiko amžiui būdingo tuštinimosi sutrikimas trunka ilgiau nei du mėnesius ir sukelia vaiko sveikatos būklės pakeitimą, tai jau laikoma lėtiniu sunkiu vidurių užkietėjimu, kurį reikia gydyti“, – pabrėžia ji.

4 gydymo etapai

Skiriami keturi gydymo etapai: pirmiausia – mokymasis tuštintis, vėliau žarnyno išvalymas, išmatų sancaupų pašalinimas. Tik

išvalius žarnyną, galima išmatų kaupimosi profilaktika, kuri apima medikamentinį gydymą, dietą, fizioterapines priemones, psichoterapiją, kartais prireikia chirurginių intervencijų. Galiausiai grįžtama prie normalių tuštinimosi įpročių.

„Kiekvienam pacientui gydymas skiriamas individualiai, atsižvelgiant į vidurių užkietėjimą sukėlusią priežastį. Visų pirma, turi būti pašalinama priežastis, – pabrėžia J. Gailienė. – Pagrindinis mūsų tikslas, kad vaikas pasituštintų vieną kartą per dieną minkštomis išmatomis ir be baimės. Beje, dažniausiai funkcinis vidurių užkietėjimas gydomas ambulatoriškai, o stacionarizojami tik tie pacientai, kuriems reikalingas detalesnis ištyrimas.“

Visuotinis naujagimių tikrinimas – vienas tyrimas, leidžiantis ištirti 12 ligų

Visuotinis naujagimių tikrinimas – visuomenės sveikatos programa, kurios tikslas – nustatyti ligas naujagimiams dar iki simptomų pasireiškimo ir pradėti gydymą, kad būtų galima išvengti ligos paūmėjimo ar komplikacijų. Daugiau apie šią vykdomą programą kalba Rasa Traberg, Kauno klinikų Genetikos ir molekulinės medicinos klinikos gydytoja genetikė, ir doc. Rūta Navardauskaitė, Kauno klinikų Retų ir nediagnozuotų ligų koordinacinio centro koordinatore, gydytoja vaikų endokrinologė.

Kaip veikia visuotinė naujagimių tikrinimo programa?

R. N.: Lietuvos teritorijoje gimusiems naujagimiams trečią parą yra paimamas kapiliarinis kraujas ant specialios kortelės. Mėginiai iš visos Lietuvos siunčiami į Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Medicininės genetikos centrą, kur naujagimiai tiriama dėl 12 įgimtų ligų.

Kokias ligas galima patikrinti?

R. T.: Pati pirmoji liga, kuri buvo pradėta tikrinti – fenilketonurija, kurią sąlygoja aminorūgšties fenilalanino apykaitos sutrikimas. 1993 m. pradėta tirti dėl endokrininės ligos – įgimtos hipotirozės. Daug vėliau, 2015 m., pridėtos dvi ligos: angliavandenių apykaitos galaktozemi-

ja ir įgimta antinksčių hiperplazija. 2023 m. įvyko didelis proveržis ir sąrašą papildė dar 8 ligos. Pridėtos šešios papildomos paveldimos medžiagų apykaitos ligos (riebiųjų rūgščių oksidacijos sutrikimai, organo acidurijos ir kt.), cistinė fibrozė, spinalinė raumenų atrofija.

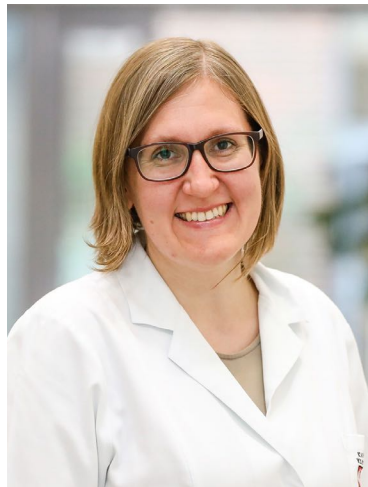
Kaip kiekvienas sveikatos priežiūros specialistas gali prisidėti prie šios programos?

R. N.: Bendrosios praktikos gydytojai ir vaikų ligų gydytojai, dirbantys pirmoje grandyje, turėtų žinoti, kad yra vykdomas visuotinis naujagimių tikrinimas. Taip pat turėtų būti informuoti gydytojai akušeriai ginekologai, kurie apie tai galėtų tėvams pranešti dar nėštumo metu ir paskatinti juos nebijoti atlik-

ti šią patikrą jų naujagimiui, nes ištirimo metodas paprastas.

R. T.: Noriu pridėti, kad svarbu ne tik priminti, bet ir tėvus nuteikti psichologiškai, paaiškinti tvarką. Jei vaikas neserga – atsakymo tėvai negauna. Jeigu rezultatas yra su pokitmais, tai yra du būdai: prašoma pakartoti tyrimą arba naujagimis nukreipiamas gydytojo specialisto konsultacijai. Šie dalykai gali sukelti stresą tėvams, tad svarbu juos informuoti. Labai tikimės iš šeimos gydytojų ir vaikų ligų gydytojų, kad jeigu gimdyvė gaus pakartotino tyrimo lapelį ir pranešimą iš VUL SK Medicininės genetikos centro – pirmos grandies gydytojai pakartotiną tyrimą atliks nedelsiant.

Gal galite pasidalyti sėkmės istorijomis iš savo praktikos?

■ Kauno klinikų Genetikos ir molekulinės medicinos klinikos gydytoja genetikė Rasa Traberg.

R. N.: Sėkmingai baigiasi istorijos, kai viskas vyksta operatyviai, kai naujagimiui laiku paimtas kraujas ir laiku nukreipta į genetikos centrą. Sėkmingu pavyzdžiu galima laikyti, kai vaikui neišsivysto antinksčių krizė, ar nustačius įgimtą hipotirozę ir pradėjus laiku gydymą vaiko tiek fizinė, tiek psichomotorinė raida nesutrunka.

R. T.: Prisidedu konsultuodama pacientus, turinčius problemų dėl paveldimų medžiagų apykaitos ligų arba cistinės fibrozės. Kauno

■ Kauno klinikų Retų ir nediagnozuotų ligų koordinacinio centro koordinatore, gydytoja vaikų endokrinologė doc. Rūta Navardauskaitė.

klinikose nuo 2015 m. diagnozuoti trys pacientai, sergantys galaktozemia, dvi pacientės buvo labai sunkios būklės, viena buvo naujagimių reanimacijoje. Visiems šiems pacientams pradėjus gydymą per kelias dienas kepenų funkcijos rodikliai pagerėjo. Dabar šie vaikai auga ir yra normalios raidos.

R. N.: Skatinčiau tėvus daugiau apie tai pasidomėti ir neatsisakyti tokios galimybės. Naujagimis dėl to yra tik saugesnis.

Kauno klinikų inf.

Akušerijos ir ginekologijos klinikoje atidarytos dvi parodos

Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikoje pristatytos dvi naujos parodos. Menininkės Austės Kabašinskienės paveikslai puošia klinikos antrojo aukšto įprastos parodų erdvės sienas. Trečiajame klinikos aukšte galima išvysti fotografes Simonos Tiškės ir floristės Kristinos Klimaitės bendrus darbus.

Prof. Mindaugas Kliučinskas, Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos vadovas, pristatydamas parodas, atkreipė dėmesį, kad dabar, kai aplink daug karo ir netiesos, menas padeda susitelkti į gerus ir gražius dalykus. „Menas taip pat sutelkia bendrystę. Kuo dažniau sustosime prie vieno ar kito meno kūrinio, juos aptarsime su kolegomis, pasidarysime gera emociją, surasime artimą sielą, tuo mums bus lengviau darbe bei namuose“, – mintimis dalijasi profesorius.

A. Kabašinskienės subtilūs darbai papuošė klinikos antrojo aukšto vestibulį. „Paveikslai yra estetiški, pilni meninės idėjos, gyvi ir labai kruopštūs. Autorė yra įdėjusi daug širdies ir išpildo kiekvieną detalę. Šios parodos vienijanti linija – rankos, kurios saugo, augina ir ramina“, – pristatydamą menininkės parodą pasakojo „Parko galerijos“ menotyrininkė Jurgita Ilčiukaitė.

S. Tiškės ir K. Klimaitės darbuose galima išvysti vaikų ir motinų portretus, kurie, pasak kūrėjų, išauga į 3D efektą. Įamžinti portretai paveiksluose yra papildomi floristinėmis detalėmis, kurios spalviškai atrinktos pagal metų sezonus. „Neatsitiktinai pasirinkome personažus ir augalus, kurie vieni kitus papildo. Džiaugiamės, kad paveikslai surado namus ir galės džiuginti personalą bei pacientes“, – sako K. Klimaitė.

Kauno klinikų inf.

■ Simonos Tiškės ir Kristinos Klimaitės darbas.

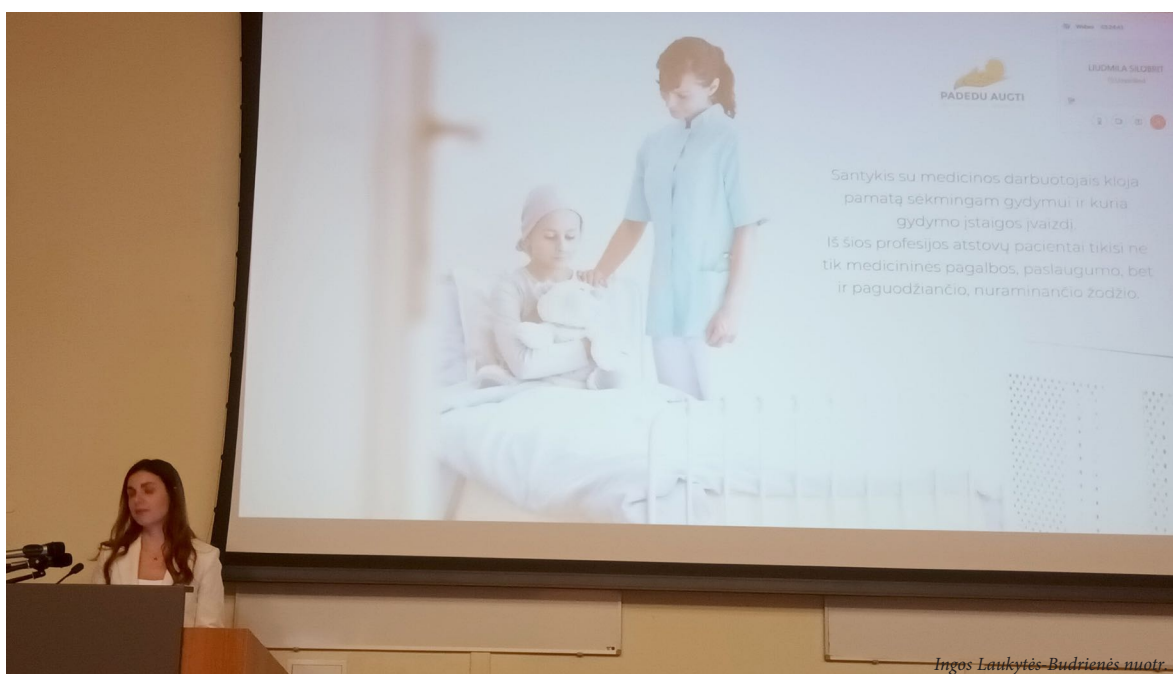

■ Austės Kabašinskienės paveikslas.

Paveikslų parodas galima išvysti Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos II ir III aukštuose.

Konferencija „Klinikinė pastoracija. Į pacientą orientuota sveikatos priežiūra: tarp svajonės ir realybės“

Sveikatos priežiūra vis labiau atsisgręžia į asmenį, nuo organo ar ligos gydymo prie pagalbos žmogui, gyvenančiam su liga. Požiūris keičiasi nuo mechaninio gyvenimo trukmės ilginimo prie gyvenimo kokybės – prasmingo gyvenimo galimybės įgyvendinimo.

Svetlana Adler-Mikulėnienė
Kauno klinikų dvasinė asistentė

Vasario pradžioje Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje vyko tradicinė, jau šešta konferencija, skirta Pasaulinei ligonių dienai paminėti. Šių metų konferencijos tema: „Klinikinė pastoracija. Į pacientą orientuota sveikatos priežiūra: tarp svajonės ir realybės“. Ją surengė Kauno klinikos, LSMU Slaugos fakulteto Slaugos klinika, Išplėstinės slaugos asociacija, VDU Katalikų teologijos fakultetas, asociacija „Gydytojai už gyvybę“, informaciniai partneriai

Kauno arkivyskupija, Marijos radijas.

Konferencijos dalyvius, kurie atvyko į Kauno klinikas ir stebėjo nuotoliu, pasveikino Kauno klinikų generalinis direktorius prof. Renaldas Jurkevičius, LSMU Slaugos fakulteto dekanė prof. Jūratė Macijauskienė, Kauno arkivyskupijos arkivyskupas dr. Kęstutis Kėvalas.

Konferencijoje buvo siekiama atskleisti supratimą apie paciento ir jo artimųjų svarbą dalyvaujant gydymo komandoje bei procese atliekant savo pareigas, atsakomybę. Pirmoje dalyje pranešimus skaitė gydytojas, pacientų atstovė, slaugytoja ir ligoninės kapelionas. Vadovas prof. Raimondas Savickas pristatė jau gyvuojantį pavyzdį – Kauno klinikų Neuroreabilitacijos skyrių, kuriame dirba įvairių sričių specialistų komanda ir su kokiais iššūkiais jie susiduria. Buvo pristatytas pacientų ir jų artimųjų bei slaugytojų ir gydytojų požiūris į pacientą orientuotą gydymą. Apie tai kalbėjo „Padėdu augti“ asociacijos vadovė, Kauno klinikų pacientų tarybos narė 2019–2022 m. Inga Laukytė-Budrienė ir LSMU slaugos klinikos dr. Birutė Bartkevičiūtė, kuriai tyrimą padėjo atlikti prof. dr. Olga Riklikienė, LSMU prof. habil. dr. Vita Lesauskaitė. Apie dvasinės pagalbos reikšmę sveikatos priežiūroje kalbėjo Klaipėdos universiteto ligoninės filialo Jūrininkų ligoninės kapelionas ir Klaipėdos universiteto dėstytojas prof. dr. kun. Saulius Stumbras.

Antroje dalyje buvo atkreiptas dėmesys į nemedikamentinių terapijų svarbą atpažįstant paciento poreikius. Du pranešimai buvo skirti nutylimai temai: paciento lytiškumas (gimtiškumas) ligoninėje, lytiškumas slaugoje ir pasaulėžiūros svarba šioje srityje. Šias jautrias temas atskleidė Pasaulio gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos gydytojas psichiatras prof. Gintautas Vaitoška ir LSMU Kauno ligoninės direktorė slaugai Marija Žeruolienė. Buvo pristatytos kelios naujos Lietuvoje terapijos: meno, šokio ir judesio, kaniterapija. Tai buvo informatyvūs ir praktiniai pranešimai, kuriuos pristatė Vilniaus Šeškinės poliklinikos Psichiatrijos dienos stacionaro darbuotoja Agnė Petkutė-Budrienė ir Kaniterapijos pagalbos centro savanorė, šunų elgsenos specialistė Skaistė Skibiniauskienė.

Visus konferencijos pranešimus transliuos Marijos radijo „Gyvybės medžio“ laidose.

www.smd.lt

MOKSLINIO BENDRADARBIAVIMO PROJEKTAS (MBP) – TYRĖJŲ IR STUDENTŲ BENDRADARBIAVIMO ATEITIS

Apie projektą

Projektu siekiama skatinti mokslininkų ir studentų bendradarbiavimą atliekant mokslinius tyrimus. Buvo pastebėta tendencija, jog dažnai tyrėjai nežino, kaip surasti motyvuotus studentus, kurie prisidėtų prie tyrimų. Taip pat yra didelė dalis studentų, norinčių ir ieškančių galimybių vykdyti mokslinę veiklą, tačiau nežinančių, nuo ko pradėti ir kur kreiptis, jiems trūksta informacijos, kokie tyrimai yra vykdomi. Būtent tai ir paskatino LSMU SMD valdybą sukurti platformą, kuri padėtų Lietuvos tyrėjams surasti studentus, norinčius prisidėti prie tiriamojo darbo, o jaunieji tyrėjai lengviau rastų juos dominančią veiklą, prisidėtų prie mokslinių projektų įgyvendinimo bei įgytų realios mokslinės patirties. Praeitais mokslo metais jaunuosius mokslininkus į savo komandą įtraukė per 20 tyrėjų!

Projekto aktualumas

Labai dažnai sulaukiame klausimų apie galimybes prisidėti, įgyti patirties mokslinėje veikloje. Ši tema yra aktuali ne tik studentams, bet ir gydytojams, mokslininkams, kuriems trūksta laiko ir papildomos pagalbos duomenims rinkti ar kitoms svarbioms tyrimo užduotims vykdyti.

Kokia projekto eiga?

Tyrėjas interneto svetainėje smd.lt/mokslinio-bendradarbiavimo-projektas užpildo anketą, kurioje nurodo savo vykdomo tyrimo detales. Studentai, susidomėję tyrimu, užpildo anketą ir dalyvauja konkurse. Tyrėjas gali pasirinkti gauti visų užpildžiusių anketą studentų sąrašą ir pats išsirinkti studentus tyrimui arba LSMU SMD valdyba gali padėti tyrėjui atrankoje ir pateikti tik tyrėjo ieškomą skaičių studentų pagal pageidaujamus kriterijus: patirtis/kursas/įgūdžiai.

Jeigu susidomėjote projektu ir turite klausimų, juos galite užduoti mbp@smd.lt. Daugiau informacijos galite rasti smd.lt/mokslinio-bendradarbiavimo-projektas puslapyje. Dalykimės mokslu kartu!

LSMU SMD valdyba

avevita REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidiny skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Saulius TVIRBUTAS, Jūratė KUZMICKAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

**LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS**

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS, kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas, SKELBIA VIEŠĄJĮ KONKURSAŲ EITI ŠIAS DĖSTYTOJŲ IR MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS:

MEDICINOS AKADEMIJOJE:

Farmacijos fakultete:

■ **1 asistento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – farmacija, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Analizinės ir toksikologinės chemijos katedroje.

■ **1 asistento** (1 × 0,5 et., mokslo kryptis – farmacija, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2053,21 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaistų chemijos katedroje.

Medicinos fakultete:

■ **1 lektorius** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – biologija, atlyginimas 1946,09 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Biochemijos katedroje.

■ **1 asistento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Ekstremalios medicinos katedroje.

■ **2 asistentų** (1 × 1,0 et., 1 × 0,5 et., mokslo kryptis – filologija, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2088,92 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 lektorius** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – filologija, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Kalbų ir edukacijos katedroje.

■ **1 asistento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2160,32 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **6 lektorių** (6 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1946,08 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Neurochirurgijos klinikoje.

■ **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, pripažinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2088,92 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių), **1 vyresniojo lektorius** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2053,20 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 lektorius** (1 × 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2053,20 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Radiologijos klinikoje.

■ **1 asistento** (1 × 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2217,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 vyresniojo lektorius** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2017,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaikų ligų klinikoje.

Odontologijos fakultete:

■ **1 docento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – odontologija, pripažinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2012,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Veido ir žandikaulių chirurgijos klinikoje.

Visuomenės sveikatos fakultete:

■ **2 asistentų** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – visuomenės sveikata, ir 1 × 0,5 et., mokslo kryptis – istorija ir archeologija, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Sveikatos vadybos katedroje.

Endokrinologijos institute:

■ **1 mokslo darbuotojo** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Bendrosios endokrinologijos laboratorijoje.

Kardiologijos institute:

■ **1 vyresniojo mokslo darbuotojo** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – medicina, pripažinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2053,21 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Klinikinės kardiologijos laboratorijoje.

Neuromokslų institute:

■ **1 vyriausiojo mokslo darbuotojo** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – biologija, pirmaujančio tyrėjo pakopa, atlyginimas 2321,02 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir

1 mokslo darbuotojo (1 × 0,5 et., mokslo kryptis – biologija, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Molekulinės neurobiologijos laboratorijoje.

■ **1 mokslo darbuotojo** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – slauga, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2017,50 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Elgesio medicinos laboratorijoje.

VETERINARIJOS AKADEMIJOJE:

Veterinarijos fakultete:

■ **1 docento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – veterinarija, pripažinto tyrėjo pakopa, atlyginimas nuo 2017,50 Eur iki 3035,18 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **2 asistentų** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – veterinarija, ir 1 × 1,0 et., mokslo kryptis – gyvūnų mokslai, patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas nuo 2017,50 Eur iki 2445,90 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Maisto saugos ir kokybės katedroje.

■ **1 docento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – veterinarija, pripažinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2213,90 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 asistento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – veterinarija, ir 1 × 1,0 et., patvirtinto tyrėjo pakopa, atlyginimas 2053,21 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Veterinarinės patobiologijos katedroje.

Pretendentai turi atitikti pareigybės kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2023 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 173-05 patvirtintą kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybės nustatymo, konkursų į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką.

Papildomi kvalifikaciniai reikalavimai: 1. Turėti dėstyto farmacijos mokslų srities studijų programose lietuvių ir anglų kalbomis patirties, mokslinio darbo patirties, būti paskelbus straipsnių recenzuojamoje spaudoje – asistento pareigoms eiti Analizinės ir toksikologinės chemijos katedroje. 2. Turėti pedagoginio darbo ir dėstyto studentams lietuvių ir anglų kalbomis patirties, mokslinio darbo vykdant farmacinių formuluočių kūrimo ir vertinimo tyrimus patirties – asistento pareigoms eiti Vaistų chemijos katedroje. 3. Turėti pedagoginio darbo dėstant Biochemijos dalyką medicininės biochemijos ir sveikatos mokslų srities studijų programose lietuvių ir anglų kalbomis patirties – lektoriaus pareigoms eiti Biochemijos katedroje. 4. Turėti darbo ar dėstyto patirties ekstremaliosios medicinos srityje – asistento pareigoms eiti Ekstremaliosios medicinos katedroje. 5. Turėti patirties dėstyti lietuvių (užsienio) kalbą medicinos ir odontologijos krypties studentams kontaktiniu ir nuotoliniu būdu, mokslinio darbo patirties – asistento (1 × 1,0 et.) pareigoms dėstyti medicininę terminiją (lotynų k.) lietuvių ir anglų kalbomis, turėti patirties dėstyti lietuvių (užsienio) kalbą medicinos ir odontologijos krypties studentams kontaktiniu ir nuotoliniu būdu – lektoriaus pareigoms dėstyti lietuvių (užsienio) kalbą ir specialybės kalbą Kalbų ir edukacijos katedroje. 6. Turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją: gydytojo neurochirurgo – asistento ir lektoriaus pareigoms eiti Neurochirurgijos klinikoje; gydytojo radiologo – docento, vyresniojo lektoriaus ir lektoriaus pareigoms eiti Radiologijos klinikoje; vaikų ligų ir vaikų intensyviosios terapijos gydytojo – asistento pareigoms eiti, vaikų ligų ir vaikų

onkohematologo – vyresniojo lektoriaus pareigoms eiti Vaikų ligų klinikoje. 7. Turėti pedagoginio darbo patirties dėstyti visuomenės sveikatos bei mokslo tiriamojo darbo rengimo pagrindų dalykus – asistento (mokslo kryptis – visuomenės sveikata) pareigoms eiti, turėti medicinos, odontologijos ir visuomenės sveikatos istorijos tiriamojo darbo bei dėstyto patirties – asistento (mokslo kryptis – istorija ir archeologija) pareigoms eiti Sveikatos vadybos katedroje. 8. Turėti gydytojo endokrinologo medicinos praktikos licenciją – mokslo darbuotojo pareigoms eiti Endokrinologijos institute. 9. Turėti žinių ir darbo patirties medicininės psichologijos srityje su sergančiais širdies ir kraujagyslių ligomis – vyresniojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti Kardiologijos institute. 10. Formuoti neuroonkologinių ir neurodegeneracinių ligų transkriptominių ir epitranskriptominių tyrimų kryptis – vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti, gebėti taikyti galvos smegenų navikų genetinius tyrimų metodus – mokslo darbuotojo pareigoms eiti Molekulinės neurobiologijos laboratorijoje; gebėti prognozuoti kineziterapijos metodų efektyvumą pacientų po kardiovaskulinių susirgimų gyvenimo kokybei ir išieitims – mokslo darbuotojo pareigoms eiti Elgesio medicinos laboratorijoje. 11. Turėti dėstyto patirties maisto įmonių sanitarijos ir maisto toksikologijos srityse bei turėti mokslinio darbo patirties pieno mikrobiologijos ir technologijos srityje – docento pareigoms eiti, turėti patirties dėstyti taikomosios etologijos ir gyvūnų gerovės temomis bei patirties vykdyti ekspertinę veiklą dalyvaujant institucijų, reglamentuojančių ir kontroliuojančių prietaisų ir laukinių gyvūnų gerovę, veiklose – asistento (mokslo kryptis – veterinarija) pareigoms eiti, turėti dėstyto patirties funkcionalaus maisto ir naujų maisto produktų kūrimo temomis bei mokslinio darbo patirties – asistento (mokslo kryptis – gyvūnų mokslai) pareigoms eiti Maisto saugos ir kokybės katedroje. 12. Turėti darbo patirties dėstyti prevencinės veterinarinės medicinos dalyką Veterinarijos fakulteto studentams lietuvių ir anglų kalbomis – docento pareigoms eiti, turėti darbo patirties dėstyti dalykus veterinarinės teisės ir visuomenės sveikatos srityje Veterinarijos fakulteto studentams lietuvių ir anglų kalbomis – asistento pareigoms eiti Veterinarinės patobiologijos katedroje.

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus:

1. Prašymą leisti dalyvauti konkurse.
 2. Atestacijos kortelę pagal Universiteto patvirtintą formą.
 3. Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją.
 4. Gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymą (pagal *Europass* formą).
 5. Pastarųjų 5-erių metų publikacijų sąrašą (jei siekiama pirmą kartą Universitete eiti profesoriaus, docento, vyriausiojo mokslo arba vyresniojo mokslo, arba mokslo darbuotojo pareigas, teikiamas visų publikacijų sąrašas).
 6. Aukštojo mokslo baigimo, mokslo laipsnio, pedagoginio darbo dokumentų (su priedais) originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, grąžinami) arba, jeigu dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro. Šis punktas Universitete jau dirbantiems darbuotojams yra netaikomas.
 7. Dokumentų, patvirtinančių pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, bus grąžinti) arba, jei dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro.
 8. Gyvenamosios vietos ir elektroninio pašto adresą bei telefono numerį susisiekimui.
 9. Anglų kalbos lygį įrodantį dokumentą;
 10. Pretendento veiklos planą penkerių metų laikotarpiui.
- Dokumentus pateikti **iki 2024 m. kovo 29 d.** Personalo tarnybai (I a., kab. Nr. 102), A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti: tel. 8 37 465415.

**KAUNO
KLINIKOS**

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSAŲ EITI ŠIAS PAREIGAS:

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,0 et. (2 × 1,0 et.) Ambulatorinių paslaugų koordinavimo tarnybos Chemoterapijos dienos stacionaro skyriuje (darbo užmokestis nuo 1549,30 Eur iki 2016,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2024-03-04**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

**Sveikatos priežiūros specialistų
profesinių santykių stiprinimas:
kuo gali būti naudinga supervizija?**

2024 m. vasario 29 d.
09:30 – 14:00

Tiesioginė transliacija
www.evisit.lt

6 akad. val. patvirtintas METAS

Kaina: 30 Eur

Renginy bus transliuojamas Evisit.lt svetainėje. Jeigu dalyvis nėra užsiregistravęs šioje svetainėje, jungiantis turi užpildyti registracijos formą. Registraciją į renginį pradėkite čia. Registracija vyksta **iki 2024 m. vasario 28 d. 12.00 val.** Prisijungimo nuoroda bus atsiųsta užsiregistravusiems dalyviams vasario 28 d. Jeigu iškiltų klausimų, susisieki su mumis:
■ Dalykiniai klausimai: info@supervizija.lt, tel. +370 686 94353
■ Techniniai klausimai, registracija ir kita: info@mededu.lt, tel.: +370 667 21519

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

BIOTIKOS
KATEDRA

**MED
EDU**